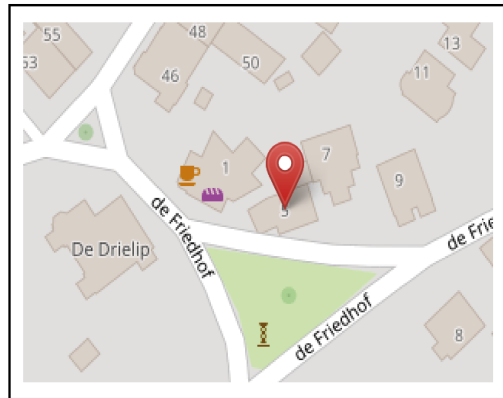

Smederij woonhuis
De Friedhof 5
6955 BP Ellecom

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000150
Inschrijving register 20 februari 2009
Kadastrale aanduiding Dieren S 131

Historie en ligging:

Dit aan de noord-westzijde van de Friedhof gelegen vrijstaand, sober uitgevoerde woonhuis had oorspronkelijk de functie van smederij. De smederij bevond zich in de links gelegen lage aanbouw. Het gebouw is opgetrokken op een oude bouwplaats. Zo geeft het kadastraal minuutplan van 1832 (ingemeten in 1817) reeds bebouwing aan op deze plaats met als eigenaar de kerk van Ellecom, waarbij een zekere Heiting het recht van opstal had. Het pand werd in de late 19de eeuw na een brand herbouwd in opdracht van de eigenaar van de nu verdwenen buitenplaats Dalstein. Het interieur van het pand is gemoderniseerd. Het pand heeft een smalle voor- en zijtuin waarbij de voortuin van de weg gescheiden wordt door een ijzeren sierhek met een enkelvoudig draaihek.

Plattegrond en opbouw:

Het pand is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag en een zolderverdieping onder een wolfdak gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. Het pand is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. De voorgevel wordt afgesloten door een fries waarboven zich een geprofileerde gootlijst bevindt. Boven de zijgevels is het doorgetrokken. Hierboven bevinden zich geprofileerde windveren. Boven de achtergevel bevindt zich een mastgoot. De links gelegen één laags aanbouw heeft een samengesteld dak gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. De voor- en linker zijgevel van deze aanbouw zijn gepleisterd. De achtergevel is wit gesausd. Het pand heeft een omlopende gepleisterde, grijs geschilderde plint. Het woonhuis bezit nog een kelder met tongewelf die vermoedelijk dateert van voor de herbouw. De vensters in de voorgevel en de rechter zijgevel van het woonhuis zijn voorzien van luiken (deze waren in verband met onderhoud ten dele afwezig op het moment van de inventarisatie).

Voorgevel:

Het pand heeft een symmetrisch ingedeelde voorgevel van drie traveeën. De middentravee bevat de ingang die voorzien is van een paneeldeur met een licht getoogd tweeruits bovenlicht. Zowel de linker- als de rechtertravee bevat een door een getoogde strek afgesloten 6-ruits schuifraam. Boven beide traveeën bevinden zich in het dakschild niet-oorspronkelijke dakkapellen met 4-ruits stolpramen. Onder het fries bevinden zich vier fraaie smeedijzeren muurankers. De voorgevel van de smederij heeft een licht getoogd venster dat voorzien is van een 16-ruits ijzeren raam.

Linker zijgevel:

De gevel van het woonhuis heeft rechts een smal en hoog door een segmentboogje afgesloten venster dat voorzien is van een tweeruits schuifraam met een enkelruits bovenlicht. De verdieping heeft een licht getoogd venster met een 6-ruits raam. De linker zijgevel van de smederij heeft links dubbele rechtgesloten deuren. Boven de deuren bevindt zich een klein venster met een enkelruits raampje. Rechts bevindt zich een

getoogd venster met een 10-ruits venster.

Achtergevel:

De achtergevel heeft in de loop der tijd verschillende duidelijk zichtbare wijzigingen ondergaan. Geheel links gaat de achtergevel gedeeltelijk schuil achter een houten aangebouwde garage. Rechts hiervan bevindt zich een ingehakt venster met een 4-ruits stolp-raam. Boven dit venster bevindt zich een herplaatst ijzeren stalraampje. Vervolgens bevindt zich hierboven weer een klein venster met 4-ruits draairaam met aan de linkerzijde een opgeklampt houten luik. Rechts van het midden bevindt zich een ingehakte deur. Rechts van deze deur bevindt zich een getoogd venster met een ijzeren 16-ruits raam. In het dakschild is in meer recente tijd over vrijwel de volle breedte een dakkapel aangebracht. De aansluitende gevel van de smederij bevat drie getoogde vensters met 16-ruits ijzeren ramen.

Rechter zijgevel:

Deze gevel heeft een symmetrische indeling met op de begane grond twee door een getoogde strekken afgesloten 6-ruits schuiframen. De verdieping heeft een venster met een 6-ruits draairaam.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- als onderdeel van de historische gegroeide dorpskern van Ellecom.
- vanwege de ligging aan de voor Ellecom karakteristieke, door waardevolle historische bebouwing omgeven, Friedhof.

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- vanwege de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik.
- als goed voorbeeld van een eenvoudig woonhuis uit de tweede helft van de 19de eeuw met een aangebouwde, in materiaalgebruik voor deze periode karakteristieke voormalige smederij.

Het pand bezit cultuurhistorische waarde:

- vanwege de voormalige functie van smederij. Als zodanig heeft het pand een historische waarde als herinnering aan het beroep van smid dat hier oorspronkelijk werd uitgeoefend.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2b, 2c en 3a. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 9 e.v. van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorgevel Smederij/woonhuis – 2016

Foto: Wim Smallegange / Fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND